

"Erdélyi Vártúrák" II

2021. szeptember 25. – október 1.

1. nap

szeptember 25. szombat

Veszprém – Koltó

Nyírbátor

A Báthoriak reneszánsz várkastélya és a gótikus református templom – itt rendezik évente a Nyírbátori Zenei Napokat –, és az 1640 körül épült harangláb.

Nagykároly (Carei)

A romantika, a barokk és a neogótika keveredik az épületben.

Károlyi Sándor a kaplonyi templom alatt kriptát építtetett családjának és elődeinek 1743-ban. A legrégebbi szarkofág az 1600-as évek elején készült, legutóbb 2010-ben temettek ide.

Kismajtény mellett a domahidai vasútállomásnál található a majtényi fegyverletétel (1711.) emlékműve.

Kaplony (Căpleni)

"Nagybánya ószerű épületeivel, s gótikus tornyával mint egy darab középkor, mit itt felejtett az idő"

(Petőfi Sándor)

A Vécsei-kastélyban írták alá a szatmári békét.

Szent István-torony, Hunyady-ház, egykori pénzverde, református templom ("ásító templom") Zazar-part.

Szatmárnémeti (Satu Mare)

Nagybánya (Baia Mare)

Koltó (Coltău)

[Petőfi és Teleki Sándor ismerkedése:]

- Ön az első eleven gróf, akivel beszélek és egy asztalnál ülök - kezdte a beszélgetést a költő.

A gróf mindjárt letegezte a nála csak két évvel fiatalabb Petőfit:

- Hát döglöttel beszéltél-e?

A költő elnevette magát:

- Döglött gróf magam is voltam, komédiás koromban!...

A Wesselényi-kastélyt 1778-ban kezdték el építeni. Itt van eltemetve idősebb és ifjabb Wesselényi Miklós.

Zsibó Jibou)

Parkja ma botanikus kert, a kastélyt 2021-ben vette meg egy magyar állami cég.

Bonchida (Bonțida)

Bonchida 600
éven át a Bánffy
család birtokában

Az elpusztult egykori Gerla falu helyén a 18. század elején betelepült örmények alapították újra a barokk várost. Itt raboskodott és a fogházban halt meg Rózsa Sándor. Sírja a rabtemetőben (ma ortodox temető) van.

volt. Gyakran hivatkoznak rá mint „Erdély Versailles-ára”. A kastélyban Eke Zsuzsanna művészettörténész kalauzolt bennünket.

Szamosújvár (Gherla)

Cege (Țaga)

A cegei Wass-kúriát Wass Ádám építette 1769-ben. 1946-ban állami tulajdon lett.

3. nap

Marosvécs (Brâncovenesti)

szeptember 27. hétfő

Marosvécs, Istenszéke, Szászrégen

A vécsi várat több tulajdonos után II. Rákóczi Györgytől kapta végrendeletben Kemény János erdélyi fejedelem. A két világháború közötti időben itt működött az "**Erdélyi Helikon**". A kastély parkjában van a Kemény család sírhelye és Wass Albert sírja.

Egy korty pálinkára és egy remek idegenvezetésre báró Nagy Kemény Géza vendégei voltunk.

Istenszéke (Scaunul Domnului)

Az 1481 m-es csúcs közelében magyar csoporttal találkoztunk, köztük Bács Zoltán spirituális tanítóval.

"Ott áll az Istenszéke magosan a Maros fölött. Egyik oldalán a sokágú Galonya, másik oldalán a Bisztra-patak, s mögötte a Kelemen csúcsai. Persze, ma már ott sem olyan a világ, mint akkor volt, midőn az Isten pihenni leült volt a hegyek közé."

(Wass Albert: A Funtineli boszorkány)

Szászrégen (Reghin)

A 13. században a Tomaj nemzetségbeli birtokosok szász kézműveseket telepítettek be. Itt választották erdélyi fejedelemmé 1661. január 1-jén Kemény Jánost. Ma a lakosság harmada magyar, szász már alig van.

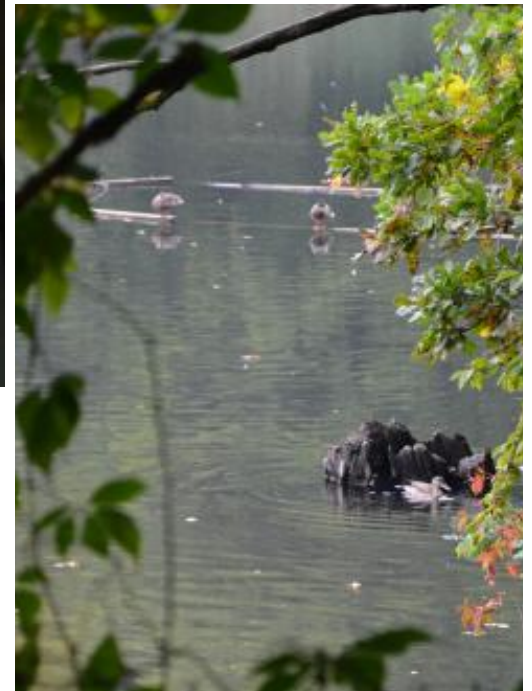

Marosvásárhely
(Hârgu Mureş)

Szováta (Sovata)

Parajd (Praid)

Korond (Corund)

Kerámiát idősebb Józsa
Jánostól vásároltunk.

Farkaslaka (Lupeni)

Tamási Áron házát csak
kívülről láthattuk,
továbbmenve még a
síremlékénél is
megálltunk.

Gyimesbükk (Ghimes-Făget)

Az "ezeréves határon" van a Rákóczi-vár, amit Bethlen Gábor építtetett, II. Rákóczi Ferenc megerősítette, alatta a szépen felújított 30-as őrház. A völgy túloldalán a kontumácia, vagyis a vesztegzár az 1782-ben épített Kontumáci kápolnával, fölötté kálvária pazar kilátással.

Gyimesi hágó (Pasul Ghimes)

A Pogány-havason (1350 m) megint magyarokkal futottunk össze, köztük "Tiszti", Gergely István, valamikori csíksomlyói plébános, a gyermekmentő Csibész Alapítvány létrehozója és máig vezetője. A hegy tetején Széphavasról mesélt nekünk, majd másfél órával később a széphavasi Szentlélek kápolnánál harangszóval fogadott bennünket.

A Csíkszépvíz felé vezető úton van a Szent László kápolna maradványa, és egy kő, a legenda szerint a szent király patkója nyomával.

Útközben talákoztunk "Imrével, aki római katolikus", tavasztól őszi a havason pásztorkodik.

Néhányan meglátogattuk Sebő Ödön emlékoszlopát is. Ő volt az, aki a Gyimesi-szorost védelmezte a világháborúban, visszaemlékezését A halálra ítélt zászlóalj címen adták ki.

6. nap

szeptember 30. csütörtök

Csobotfalva – Beszterce

Gyergyószárhegy (Lăzarea)

A Lázár család Erdély egyik jelentős családja, első ismert tagja az 1400-as évekből Lázár Bernát székbíró. Ebben a kastélyban nevelkedett Bethlen Gábor. Napjainkban képzőművészeti műhely működik itt.

Gyilkos-tó (Lacu Roșu)

A Gyilkos-tó 1837-ben keletkezett egy közeli hegyről lecsúszó törmelék következtében. A tó visszahúzódóban van, a visszamaradó kisebb tavak elláposodnak.

Békás-szoros (Cheile Bicazului)

Békás
(Bicaz)

Poiana Largului

Borszék (Borsec)

A Földrajzi nevek etimológiai szótára írja: "Neve a magyar bor (itt borvíz, ásványvíz értelmű) pataknévből származik, melyhez a magyar szeg (= szeglet, sarok) utótag társult, amely az idők folyamán a szék (= vizes terület) főnévvel cserélődött fel."

Beszterce (Bistrița)**Árokalja (Arcalia)**

A Bethlen kastély a 19. században épült neobizánci stílusban.

Ma a Babeș–Bolyai Tudományegyetemhez tartozik, parkja arborétum.

Dés (Dej)

Dés egykori vára a désaknai és széki sóbányák védelmére jött létre. A 15. században a váron kívül épült templom a polgárság függetlenségét jelképezte. 1554-ben lett evangélikus templom, 1558-tól református, 68-tól unitárius. A 17. század elején kerülhetett újra a reformátusok birtokába.

Szilágysomlyó (Șimleu Silvaniei)

A Báthoriak régi vára a Magura-hegyen állt, ezt városban épített

várkastély elkészültével hagyták el. Az udvarában ma álló román emlékmű eredetileg turulmadaras oszlop volt az 1914-18-as hősi halottak emlékére.

Nagyvárad (Oradea)